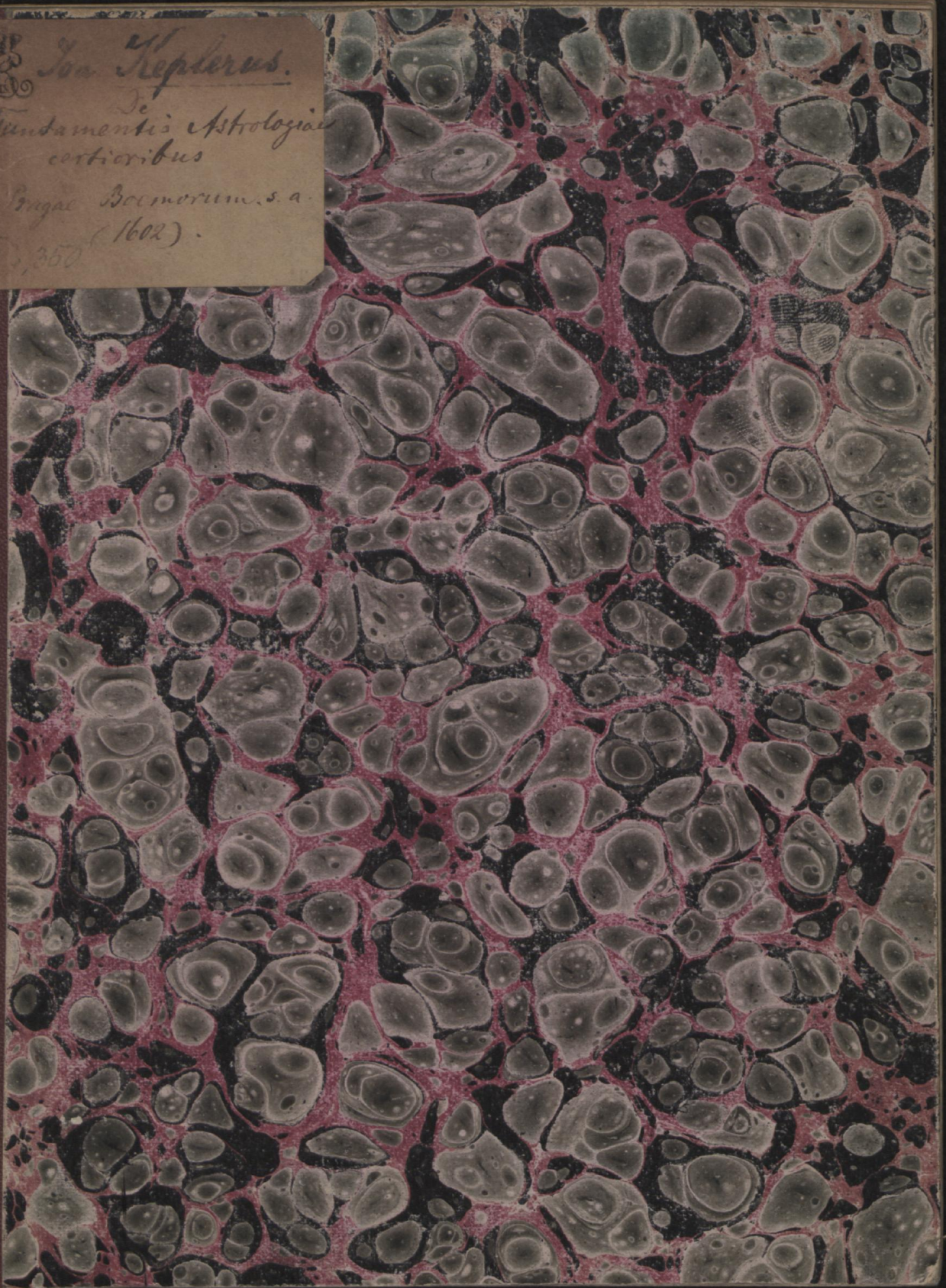

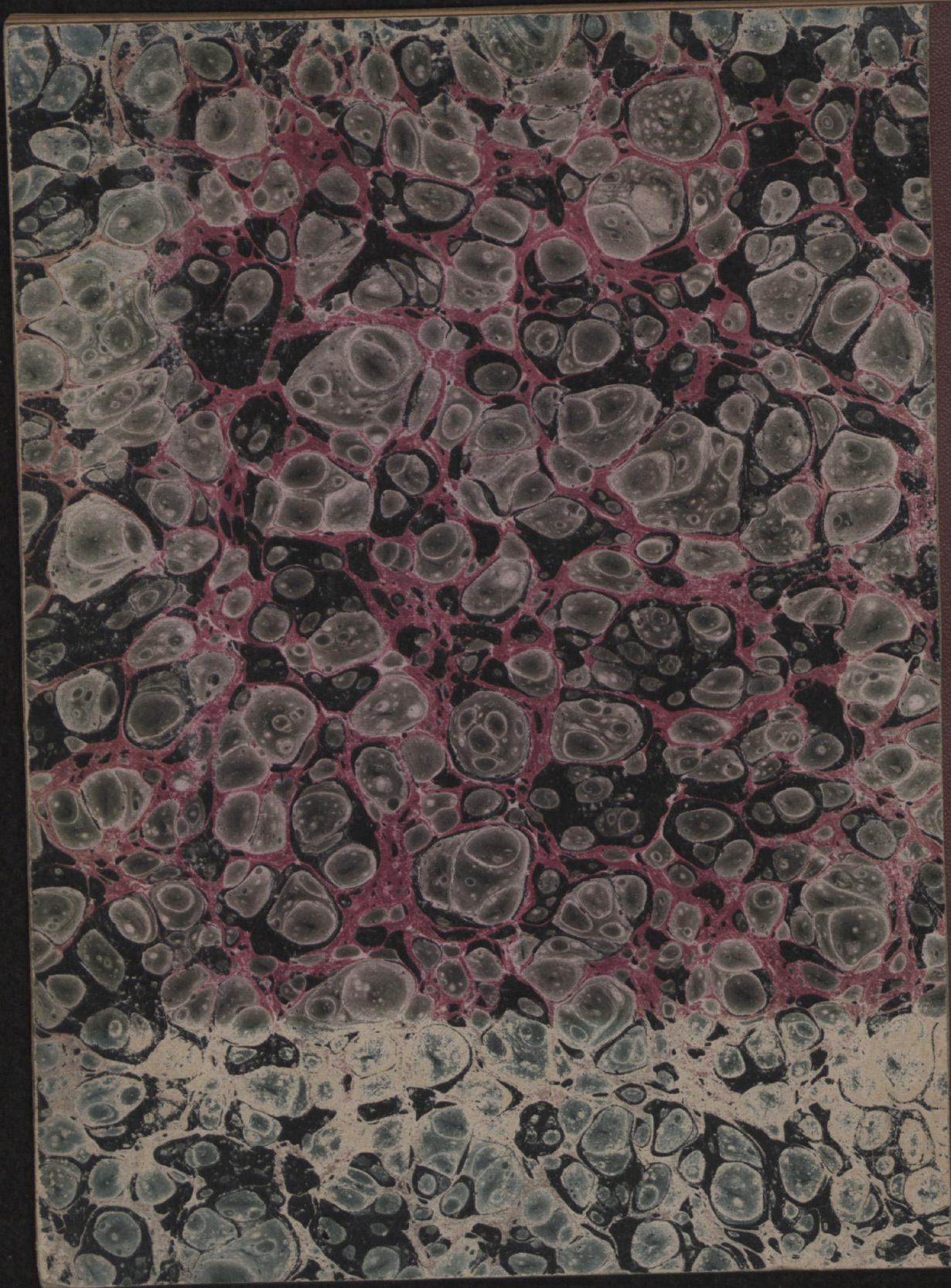

Io. Keplerus.
De
Fundamentis Astrologiae
certioribus
Pragae Boemorum, s. a.
(1602).
KB 52,350

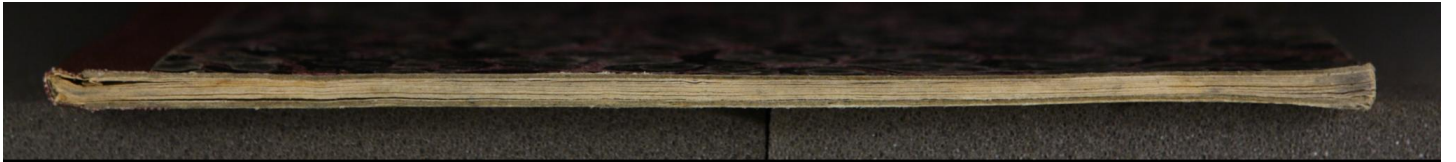
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
KB 52,350

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
KB 52,350

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
KB 52,350

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
KB 52,350

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
KB 52,350

52.350.

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET 2. AFD.
4° KB 52

2 1 052 0 00692 4

OVERFØRT
fra
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
til
UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

DE FVNDAMEN
TIS ASTROLOGIÆ CERTIORIBVS

Nova dissertatiuncula ad Cosmotheoriam spectans

CVM PROGNOSE PHYSICA ANNI
ineuntis à nato Christo 1602.

AD PHILOSOPHOS
scripta

à

M. IOANNE KEPLERO
Mathematico.

*Vim cœli reſerate viri: venit agnita ad uſus:
Ignote videas commoda nulla rei.
Sit labor in damno: faciet victoria lucrum:
Nature ingenio vim reſerate viri.*

PRAGÆ BOEMORVM

TYPIS SCHV MANIANIS.

Danmarks Natur-og Lægevidenskabelige Bibliotek

20002065

ILLVSTRISSIMO DOMINO D. PE-
tro Wok Vrsino, Domus Rosenbergica Gubernato-
ri &c. Domino meo clement:

RÆCLARE CICERO LIBRO PRIMO OF-
ficiorum monet; esse magni animi, & fuisse multos, etiam in
vita ociosa, qui aut investigarent, aut conarentur magna quæ-
dam, seque suarum rerum finibus continerent. Quam sen-
tentiam Reinholdus noster peculiariter ad Astronomiæ studium accom-
modans, hortatur, ne deterreri se ab his studijs recta ingenia sinant indo-
ctorum judicijs, qui tantum quæstuosas artes mirentur. Nam cum hæc
sint virtutis studia, fortitudinem etiam in eis colendis requiri: quæ ani-
mos adversus stultas vulgi opiniones obsirmet, & perversa judicia con-
temnat. Quod de utraq; Astrologiæ parte dixit optimus vir, id hoc
tempore potissimum in altera judicatrice, quæ Physices pars est, mihi di-
ctum esse putavi. Etenim qui Prognostica officij ratione scribit. duas
potissimum vulgi opiniones inter se contrarias alto animo contemnere,
seque contra duos humilis & abjecti animi affectus munire debet, cupidita-
tem gloriae, & metum. Cum enim magna sit vulgi curiositas, animo con-
taminato est, qui in vulgi gratiam, & propter vanissimam gloriam, vel ea
prophetetur, quæ natura non monstrat, vel etiam naturæ genuina miracula
propalat, si causas graviores non respicit. Contra sunt qui negant gra-
vem virum & Philosophum decere, ut in materia tot nugacissimis & va-
nissimis ariolationibus quotannis conspurcata, famam ingenij, & honorem
eruditionis prostituat: curiositatemque vulgi, & superstitiones imbecillis-
um ingeniorum, ministrato hoc quasi fomite alat. Fateor hæc magna
verisimilitudine obijci, & idonea esse, quæ honestum virum, si graviores
causas non habeat, ab hoc genere descriptionis deterreant. At si cui ratio-
nes instituti sui tales suppetant, quæ per sese cordatis viris approbentur:
perfectò non potest nisi timidus haberi: ubi se alienis hisce, & extrinse-
cus advenientibus obstaculis à proposito deterreri passus fuerit, rumo-
res curans, & fallam metuens infamiam. Nam etsi magna pars præcep-
torum in hac arte Arabum nugis consumitur: at non ideo quæ in ea sunt
arcana naturæ, vel nugæ sunt, vel cum nugis abijci debent; sed gemmæ e-
lu

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
HAUNIENSIS

luto colligendæ, honor Dei, proposita Naturæ contemplatione, illustran-
dus, inuitandi exemplo alij, & opera danda est, ut quæ olim ad insignem
aliquam humani generis utilitatem seruire possent, omni conatu è tene-
bris ignorantia in apertum proferantur. Ac etsi sanè non statim respon-
det eventus, magnæ prædictionum incertitudo est, in tot causarum
confusione: ànitendum tamen tantò magis: cùm in solo labore virtus spe-
ctetur. Quod verò multi hisce ad curiositatem suam abutuntur, super-
stitionesq; suas confirmant: id nihilo magis me absterret, quam bonum
imperatorem (ut innumerabilia exempla omittam) ab oppugnatione urbis
deterret, paucorum militum iactura, quos, si, posset, equidem & ipsos ser-
vatos velit. Vulgo verò quod hæc proponuntur, in quo minor spes
fructus: id si quispiam reprehendit: eum velim perpendere, quod alia via
ad literatos hinc inde latitantes non perveniamus, nisi viâ publicâ. Adde,
quòd hic idem in curanda vulgi curiositate observari potest, quod in ægro
à medicis observatur, ut inordinatis & perniciosis vulgi desiderijs abuta-
mur, ad ingerendas, (ceui medicamenta aliqua) commonitiones ejusmodi,
specie prognosticorum velatas, quæ ad hunc animi morbum tollendum
faciunt, quæq; aliâ viâ ingerere vix possemus. Quemadmodum igitur
non ideò cum ægro delirat medicus, quòd ingerendi medicamēti causa deli-
ranti ægro verbis & specie simulata obsecundat: ita & de me spero re-
ctè sentientes nihil sinistri suspicatuuros, quòd optimo animo cum vulgo
rerum futurarum & novarum cupido, publicè de futuris loquor. Ini-
qua iudicia, quæ nullum vel maximæ dignitatis culmen non pervadunt, et
cavillantur: ne dum ut hæc humilia vitæ munia, & ludibrijs obvia inta-
cta relinquat, occipite, ut ille præcipit, cæco excipiam.

Hæc verò meas, Illustris: Domine, de anno futuro meditationes cū
disputatione pulcherrimâ de siderum influxibus, Tuæ potissimum Celsi-
tudini dicare, strenulæ loco, volui: quod persuasum habeam, C. T. & li-
teratis omnibus, & imprimis harum artium cultoribus impensè favere:
quod & verbis luculenter es testatus, primùm recepto in amicitiam cele-
bratissimo illo & generosi stemmatis viro Tychone Braheo, Phænice a-
stronomorum: dein eo mortuo, mihi quoq; declaratione doloris et deside-
rij tui, edita: & recipiâ quotidie testaris; dum in aula tua habes Clarissi-
mum virum D. Hermannum Bulderum, Medicum, Mathematicum
amantissimum, & in hoc studiorum genere Polyhistorem: quo cum, his
de rebus quotidiana agites colloquia, Accipe igitur Illustrissime Do-
mine

mine

mine, conjecturas hasce Physicas, & cum politicis conjecturis, quas tibi
& ordinis dignitas, & Reip: contemplatio suppeditat, quas creberrimè ap-
pello, confer. Soli namq; qui publica cum ratione tractant, de progno-
seos huius fortuna rectissimè judicabunt: Philosophica & paradoxa phy-
sica, Philosophiæ professores sibi sanè, suarq; censuræ vindicent. Vale,
longæva & facili senectâ usus, & hunc ineuntem annum foelicissimè tran-
sigas: meq; C, T, commendatum habeas.

C. T.

subjectè colens

**M. Ioh: Kepler Ma-
thematicus.**

THESIS I.

Mathematici officium vulgò putatur, annua scribere Prognostica. Cum ergò ad instantem annum à nato Christo Salvatore 1602. statuerim, non tam publicæ curiositati, quàm officio philosophi, in illa reprimenda, satisfacere: ab eo potissimum exordiar, quod tutissimè dici potest; prognosticorum hoc anno proventum futurum uberem; cum, crescente vulgi curiositate, plures indies ad numerum accedant auctores.

II.

In illis libellis aliqua dicentur, quæ probaturus est eventus: plurima verò, quæ tempus & experientia ut vana & irrita refutabit: quorum ista ventis, illa memoriae penitissimè inscribentur, ut vulgi mos est.

III.

Etenim qualis causa, talis effectus: Astrologi verò causas vaticiniorum suorum respiciunt partim quidem phisicas, partim politicas, parte verò potiore non sufficientes, & ut plurimum imaginarias, vanas & falsas, partim deniq; omninò nullas, Entusiasmo calamum permittentes; quo abrepti, si verum interdum dicant, fortunæ tribuendum est, sin sepiùs & ut plurimum; ab altiori & occulto aliquo instinctu id proficisci putandum est.

IV.

Phisicæ causæ aliquæ ab omnibus agnoscuntur, aliquæ à paucissimis: multa quoq; existunt naturaliter quidem, sed ex causis nulli adhuc hominum cognitis. Ex causarum quas notas habemus, aliæ sunt, quarum modum & rationem communiter omnes intelligimus; aliæ, quarum modum, seu causas mediates vel paucissimi intelligunt, vel nemo.

V.

Generalissima, fortissima & certissima causa, nota omnibus hominibus, est Solis accessus & recessus. Is itaq; circa Natalitia Christi brumam conficit, die videlicet 21. Decembris, paulò antè sextam pomeridianam: solstitium verò die 21. Junij dimidia undecimâ noctis. Illic itaq; frigus hyemale, hinc fervor æstivus erit.

VI.

Modus causæ patet ex sequentibus. Praga Bohemorum est altitudo poli 50 G, 57.4511. Declinatio verò Eclipticæ hoc sæculo 23G, 31.3011. ut eâ deprehēdit Phœnix ille Astronomorum Tycho Brabe; quem nuper amisimus. Itaq; Sol, qui nobis auctor caloris est, hyeme non plures quam 7. horas, & 49. scrupula, supra horizontem lucet; & sic brevi tempore nostrum aërem calfacit, duplo verò diutius & amplius infra ho-

B

rizon.

horizontem latens à calfactione cessat. Contrà verò æstate 16. integras horas & 22. scrupula supra horizontem in calfactione persistit, minúsque dimidio tempore ab operatione cessat.

VII.

Aër autem noster, ut & aqua & terra (quatenus elementum est) nisi continuò calfiant; statim ad naturam suam redeunt & frigescent. falsum enim est illud Aristotelis; Aeris naturam per se esse calidam.

VIII.

Quicquid enim materiâ participat, quatenus eâ participat, sua natura frigidum est. Quicquid verò potestate calidum est, id habet eam naturam à vi animali, aut insitâ, aut eâ, quæ se progeniit.

IX.

Alterâ & potior causa, cur Sol altus plus calfaciat, quam humilis, est hæc, quod Sol humilis obliquè & debiliter horizontem nostrum ferit, altus verò angulo magis recto, & fortius. Causam cur Solis radius immateriatus hic idem præstet, quod solent corpora densa materiataque, dum sibi mutuò impinguntur, nemo hæcenus explicare potuit.

X.

Itaque cum Sol æstate quadruplo ferè altius Præge pervadat, quàm hyeme: & huius & superioris causæ conjunctione sequitur, ejus calor qui à Sole ad elementa die æstivo longissimo descendit, die brevissimo partem octavam non plus superesse.

XI.

Sed neque hæc octava pars calor qui hyeme superest, nobis prodest omnis. Nam Sol hyeme parum supra horizontem nostrum elevatus crassum nostrum aërem magis ex obliquo habet oppositum. Posito enim, quod superficies vapidi aëris, qui refringit solarem radium, absit à nobis in perpendiculari, uno milliari germanico (altior autem esse vix potest; non enim eadem est altitudo materiæ, quæ crepuscula facit, & quæ stellarum radios refringit.) Solari igitur radio æstate obicietur crassities unius milliariis & nonæ partis, hyeme trium & tertie. Ita triplo debilior est hyeme radius Solis propter hanc causam: & conjunctis his tribus causis, vix pars vicesima quarta hyeme calor æstivi superest.

XII.

Et si verò hæ tres causæ ipsis brumæ & solstitij diebus sunt evidentissima, non tamen de necessitate illic frigus, hic calor erit omnium maximus: Sed accedit alia causa quæ quantum in sese, hyemem à principio Februarij, æstatem à principio Augusti, vel circiter, faciet majorem. Terra enim & aqua sunt crassa corpora, nec possunt uno momento cal fieri, & calfacta circa mensem Junium, Sole altissimo, retinent aliquan-

dum ca-

diu calorem sibi penitus impressum (etsi superficietenus illum singulis noctibus non-
nihil remittant) propter densitatem materiae & magnitudinem corporum, atq; ita Iunij
calorem de praeterito, cum calore Iulij & Augusti cumulant. Idem in contrarium
dicendum de frigore hyemis.

XIII.

Idem iudicium esto et de hora secundâ diei, quæ calidior est, quàm duodecima, etsi
Sol jam cadit. Idem enim hic præstat aër, quod illic terra præstitit. Nam aër, ut te-
nuis admodum, celerius quidem quàm terra alteratur, non tamen omninò subito. Ac-
cedit tamen huc, si non tota terræ corpulentia, at saltem superficies.

XIV.

Ex eodem fundamento prædici potest, Septembrem & Octobrem, propter hanc
quidem causam, calidiores futuros, quàm Martium & Februarium: etsi utriusq; futu-
ra est eadem diei longitudo.

XV.

Altera causa physica prædictionum, est Luna. Nam experienciâ probatum est,
omnia humore constantia, crescente lunâ turgescere; decrecente subsidere. Quæ una
res plurimarum electionum & prædictionum in Oeconomia, re rustica, Medicinâ,
Nauticâ, causa est. Rationem hujus Sympthias nondum perfectè cognitam habent
Physici.

XVI.

Est autem duplex Lunæ virtus, altera menstrua, de quâ jam dixi, a mutabili Lu-
næ facie dependens; altera semimenstrua, & ob id etiam semidiurna, quæ in Medico-
rum Crisibus, inq; maris aestu reciproco potissimam vim habet, de qua infra.

XVII.

Quibuscunq; itaq; diebus in Calendario Novilunium invenitur, humores, quantum
à Luna pendent, erunt imminuti, quibus verò plenilunium, aucti. At cum in his jam
dictis, tum etiam in quadraturis humores movebuntur validè. Hæc est simplex &
merè Astrologica prædictio, quæ si per singulas artes diduceretur, Astrologus limites
sue professionis excederet, fieretq; agricola medicus, Chymicus &c.

XVIII.

Interdum tamen ipsos moneri expedit. Vti Chymicis hæc ego propono, videri
plenilunium fusioni metallorum adversum, propter humidum nimis aerem. Id si est,
magnus orietur aspectuum delectus ad ipsorum opus.

XIX.

Tertia causa prædictionum Physica, est reliquorum Planetarum varia natura,
quas ipsi colores produnt. Quo loco erraverimus, si quatuor usitatas qualitates in-

B ij

ter pla-

ter planetas distribuamus. Frigus enim & siccitas non sunt positiva, sed privativa lucis, & cognatae animae effectiones. Nam ibi frigus & siccitas est summa, ubi lux omnis, anima omnis, ideoq; & calor omnis abest. Cum itaq; ex caelo nihil ad nos nisi lux stellarum delabatur, frigus certè & siccitas per sese non delabatur.

X X.

Nos & variatas planetarum vires, & numerum, aliter, & forte non inconcin-
nui deducemus; quàm Aristoteles sua quatuor elementa ex quatuor qualitatum com-
binationibus. Variatio omnis à contrarietatibus est, & prima a primis. Primam
contrarietatem Aristoteles in Metaphysicis recipit illam, quae est inter Idem & Ali-
ud: volens supra Geometriam altius & generalius philosophari. Mihi Alteritas, in
creatis nulla aliunde esse videtur, quàm ex materia, aut occasione materiae; at ubi ma-
teria, ibi Geometria. Itaq; quam Aristoteles dixit primam contrarietatem sine me-
dio, inter Idem & Aliud; eam ego in Geometricis, philosophicè consideratis, invenio
esse primam quidem contrarietatem, sed cum medio, sic quidem, ut quod Aristoteli fuit
AL IVD, unus terminus, eum nos in PLUS & MINVS, duos terminos dirima-
mus. Cum ergo Geometria toti mundo creando præbuerit exemplar; non ineptè hæc
Geometrica contrarietas ad ornatum mundi, qui consistit in variatis planetarum vi-
ribus, concurreret.

X X I.

Sed cum hi termini: Idem, Aliud Æquale, Plus, Minus, per sese nihil significant,
de subjectis ipsis cogitandum est. Subjecta autem, seu res naturales, quibus hæc com-
petant enunciationes, inde habentur. Proposuerat sibi Conditor sapientissimus Mun-
dum, constituere corporeum. Primum ergo, atq; Creaturam concipis, Materiam con-
cepisti, quam ex Mose scimus aquam, hoc est, humidam, tractabilem, fistilem fuisse.
Hæc ergo una res naturalis est, Humor scilicet. At non suffecit Conditori corpus mun-
di, nisi id et Conditori fieret quodammodo simile, suscepta vita & motu. Hæc ergo
altera res est: Vita scilicet. Iam quia de stellarum viribus disputamus, quas exer-
cent in his inferioribus: considerandum, quid nam à stellis ad nos descendat. Non
materia vel corpus ipsum; nam id est antea penes nos. Non vita ipsa originaliter:
Hanc enim trahunt viventia omnia ex agitatione animæ, quæ in ipsis est. Scilicet non
generant stellæ, sed adjuvant. Sunt ergo à parte instrumenti Instrumentales igitur
qualitates nobis suppeditant: duas ad duarum rerum naturalium numerum; ad
materiae tractabilitatem humectandi vi pollentes, ad vitæ & motus fomenta, calfaci-
endi: utramq; obtinent & exercent beneficio lucis, quam obtinere, & ad nos jugiter
demittunt. Lucis enim propria qualitas, quatenus lux est, calfactio est: lucis verò,
quatenus reflectitur, qualitas est, humectatio.

X X I I.

Duas ergo facultates habemus, Calfactionem, & humectationem, in triplici quã-
libet discrimine, Excessu, Mediocritate, Defectu. Videamus, quanta varietas inde
sequatur.

sequatur. Primum possunt esse Solitaria facultates: Calor in Excessu, Mediocritate, Defectu. Humectatio in Excessu, mediocritate defectu. Hic sunt differentie sex. Deinde ex combinatione utriusque facultatis, oriuntur differentie novem, quod ex tabella patet inferius posita.

Differentia ergo in universum quindecim. Iam videamus, qui nam inter has defectus, & quænam sint naturaliter αὐτῶν.

XXIII.

Primum nullum excessum vel Defectum solitarium sine compensatione consistere æquum est. Ex Solitarijs itaque sex quatuor cadunt. Mediocritas verò caloris (mediocritatem proportionem mundi, non quantitatem æstimabimus) collata est in corpus Solare, qui merè propria luce utitur: Mediocritas humectandi in corpus Lunare, quæ merè mutuatitiam solis & siderum luce utitur.

XXIII.

Deinde neque excessus cumulari expediebat, vel defectus. Sunt enim à natura paulò alieniores, nec nisi contemperati excessus cum defectu recipiuntur. Itaque nullus Planeta factus est, qui utrumque vel excessum vel defectum suscepisset. Restant ergo differentie ex combinationibus, septem. Porro ex his bis binæ eodem recidunt. Eadem enim est proportio excessus caloris ad mediocritatem humoris, quæ mediocritatis caloris ad defectum humoris: eadem defectus caloris ad mediocritatem humoris, quæ mediocritatis caloris ad excessum humoris, quod vel in figura lineæ paralleli ostendunt. Idem de junctis excessibus iudicium, vel defectibus. Sunt ergo veræ differentie quinque, tres simplices, duæ ut jam patuit, quondammodo duplices, seu potius duorum nominum: una trium. Ac cum sint in mundo quinque etiam planetæ, tres superiores & duo inferiores; consentaneum equidem est, vel ob hanc solam causam (quamvis & aliæ suppetant) tot numero factos esse: aded nihil aptius esse potuit hac combinationum inter ipsos distributione: quam hac tabella ob oculos pono.

Sol. Calificandi	{	Excessus	I	V	P	I	T	E	R	Excessus	}
		S	mer						S	S	
		A		cu		V		R			
		VE		T	N	ri	A				
Luna. Humectandi	}	Mediocr.	I	V	P	I	T	E	R	Mediocritas	{
		mer			S		R	S			
		A		R	cu		V	N			
		M	VE			N	ri		V	us	
		Defectus	I	V	P	I	T	E	R	Defectus	

B ij

XXV. Ex

XXV.

Ex his sequitur Planetas quinq; non tantum mutuatitia solis luce frui, sed etiam de suo aliquid addere: quod quidem & aliæ rationes suadent. Nam si multa apud nos physica corpora lucem habent insitam; quid prohibet habere eandem, præter Solem, & alios globos cælestes. Tum si carerent planeta luce propria, videntur etiam faciem, ut Luna, mutare debere. Deniq; credibile est, fulgorem & scintillationem argumentum esse lucis propriæ, nebulositatem & pigritiem alienæ.

XXVI.

Considerandum nunc etiam hoc est, quid nam id sit, quod Planetarum has vires in Excessum medium & defectum distinguere possit. Mutuatitiam itaq; lucem cum à reflexione deduxerimus, considerandi sunt pro hac variatione varij modi reflexionis, quæ est à varijs superficiebus. Non ago jam de illa reflexione, quæ est à superficie speculari, & reflectitur à quolibet ejus puncto in unicum saltem punctum: sed de illa reflexione, quam cernimus in quolibet pariete, inæqualis etiam & asperæ superficie, qui lucem, qua pingitur, imbutam eo colore, quem habet, à quolibet puncto sui in totum hæmisphærium reflectit. Nam lux a Lunâ ad nos reflexa peruenit hoc non illo modo: alias non cornua in lunâ sed imagunculam solis semper rotundam cerneremus. Itaq; Geometrica dispositio superficie nihil hic nisi forte maculas, quales in lunâ cernimus, efficit.

XXVII.

Causæ verò alijs atq; alijs reflexionis (causa qualitatis in radio reflexo) sunt reflectetis superficie coloris. Velim hic audire Chymicos, quidnâ colores in terrestribus corporibus variet Colores quidē Iridis in duas distribuuntur classes; altera ortū habet ab obtenebratione, seu privatione lucis, altera à refractione, seu tinctione. Vtriusq; classis principium est ab ipsissima luce, seu albo colore lucis ἀνάλω; quæ quidem lux medium Iridis circulum obtinens, eum in duo quasi secat. Ex altera namq; parte diminuitur, ex altera refringitur: utrinq; tandem in nigrum seu tenebras desinit. In diminutionis primo gradu fit flava, in secundo rubea, tum fusca: & deniq; nigra. Idem apparet in nubibus Sole vel occaso vel orituro. Idem in stellis circa horizontem, idem in Eclipsibus solaribus; cum oculi nostri, in quibus est hæc fallacia, subito privantur luce Solis. In reflexionis verò primo gradu, viridis, post cerulea, dein purpurea & deniq; omnino nigra seu obtenebrata cernitur. Cum ergo hic sit ordo inter colores in Iride: consentaneum est eundem esse & in reflexione; ut fortissimè radium reflectat superficies alba; post viridis & flava; tum cerulea & rubea; dein purpurea & fusca; debilissimè verò nigra.

XXVIII.

Niger autem fortiter illustratus rubeum spargit radium. Id apparet ex Chalybeis spe-

beis speculis, ubi faciei color albus, & speculi niger confusi rubicundio-
rant faciem. Quare rectissime quis Martis stellam dixerit superficie nigra prae-
esse, cum radius ejus sit valde rubicundus. Debilitatur igitur ejus reflexa lux, non
igitur multum humectat, & in humoris defectu est. Eodem coloris & humectationis
argumento, Saturno tribuemus albam & asperam superficiem, quia colore est plum-
beo, Iovi rubeam vel purpuream, quia flavus subrufus apparet, Veneri flavam vel
albam & aequabilissimam, cum omnium sit pulcherrima: Mercurio caeruleum vel viri-
dem, cum argenteus appareat, magis Scintillatione seu diluto fulgore, quam colore
clarus.

XXIX.

Lux propria quidem ipsa etiam variatur per superficiem corporis, unde venit, ut
alium & alium colorem representet: sed gradus calfactoriae virtutis adipiscitur ab in-
tima corporis sui dispositione. Sed tamen ipsa etiam superficies de corporis dispositio-
ne testatur: ut ita hameclandi virtus a calfactoria quodam modo dependeat. Ac sa-
ne si color interventu lucis ab uno corpore in alienum transferri & propagari potest,
credibile est & alias qualitates posse; de calore enim certissimum est. Unde quam
quisque Planeta virtutem in effectu ostendat, ejus analogon aliquam dispositionem in ipso
Planeta corpore esse consentaneum videtur. Quod si locum obtinet, ad mirabilia ar-
tificia manu ducere nos potest. Verbi gratia per aestatem e regione parietis a Sole il-
lustrati habitare insalubre dicerem; quia caementum calce constat, quae cum habeat
excedendi & consumendi potentiam; eadem qualitate imbuat & radium quem refle-
ctit. Imprimis autem ad lucem propriam pertinere videtur aliqua pelluciditas.
Nam si qua in re propria lux inest, illa non in superficie haeret utique, sed intus in pro-
fundo radices egit, ut in gemmis cernimus. Itaque ut transparenere possit, pellucido opus
est. Quamvis multa sane ipso aestu pellucida fiant, eaque in dispositione retineantur.

XXX.

Ignoscant mihi Philosophi argumentanti a corporibus, quae manibus tractamus, ad
corpora caelestia. Nam ipsi sane nullas omnino differentias ostendunt corporum illo-
rum. Quare has, uti putabunt, ignobiles & terrestres differentias aequo animo inter
caelestia ferant. Praestat enim aliquid dicere, quod in nullam palpabilem absurdita-
tem incurrat; quam omnino tacere. Ac nescio sane, an non divina & caelestis potius
qualitas dicenda sit in carbunculo gemmae, quae luculam illam ei conciliat: quam ele-
mentaris in Sole ad calfaciendum, Itaque Saturnum dico in humido excedere, deficere
in calido, equiparari dispositione corporis sui glaciei (quae eadem humidissima est, ut
pote aqua, & omni calore privata) unde alba ei superficies, ideoque trassior interna cor-
poris dispositio nec admodum pellucida. Astrologi frigidum & siccum dicunt, quod
penes eodem recidit. Aestates tamen pluvias, & hyemes ningidas, cum operatur faci-
ens, magis humidus dici meretur. Iovi corpus Rubino simile tribuemus, ut sit pellu-
cidus ob multam lucem propriam, & aequabilis atque rubeus ob fulgorem & colorem.

Mars

Mars carboni candenti equiparabitur, ex quo ignis intus latens pelliſceat: ajunt enim Astrologi, & experientia teſtatur, torridam & eſtu fervidam vim obrinere. Veneri electrum dabimus equabili & flava ſuperficie, ob fulgorem eximium & croceum; ut ita plus humectet quam calfaciat; quæ proprietas molliuſculum corpus requirere videtur. Mercurius deniq; Sapphyro aut tali alicui aſimilabitur, quod pelluciditate acumini radiorum ipſius ſufficiat, pluſq; propriæ quam alienæ lucis admittat: quia eam combinationem habet, ubi calor humorem ſuperat.

XXXI.

Ratione itaq; lucis mutuatiſcæ vel humoris conſiderari poſſunt eorum emerſiones vel occultationes & oppoſitiones. Saturnus 11. Maij oppoſitus Soli, & 18. Novem. eidem conjunctus, humectationem, quam habet, utriq; exercebit maxime, quia plenam faciem à Sole illuſtratam ad nos convertet. Hæc 11. Februarij & 9. Augu: minima erit in utroq; quadrato. Iupiter eadem 8. Aprilis in Oppoſito & 26. Octob. in conjunctioe; contrarium 8. Ianu: & 6. Iulij in Quadrato. Mars idem (quantulum quidem ejus habet) 5. Martij in oppoſito Solis, contrarium 9. Jun: in quadrato, interjectis & ſequentibus temporibus ſucceſſive. Veneris alia ratio eſt, ut & Mercurij. Nam 15. Maij conjuncta Soli ſupra, plurimum humectabit, ante & poſt ſucceſſivo minus: & anno ab hinc altero, infra Soli juncta minimum. Ita Mercurius exiguus in hoc eſt 4. Ian: 30. Aprilis. 29. Augu: 19. Decemb: Nam infra Soli junctus omnem faciem à Sole illuſtratam ſuſum vertit: plurimum verò 9. Martij, 27. Junij, 19. Octo. quando ſupra Soli jungitur, & illuſtratam faciem deorſum vertit.

XXXII.

Ratione lucis & virtutis propriæ calfactoriæ dubitatur, alitè fortiores ſint, an humiles. Alti placent Astrologis, humiles Phyiſicis. Statuamus compensationem: hic eſſe, ut quo majore cernantur angulo (humiles nempe) hoc plus calfaciant, propter hanc quidem viſionem. Virtus verò ex altitudine auſta cauſam habet aliam.

XXXIII.

Ratione utriuſq; virtutis, calfacientiſcæ & humectantiſcæ conſiderandum, quo in ſigno verſentur Planetæ. Nam & Planetæ & Luna in cancro plurimum operantur, quia diutiſſimè ſunt ſupra terram, & propter alias cauſas initio commemoratas, cum de Sole ageremus. Ita etiam, cum à parte ſunt Septentrionis, plus habent virtutis. Hinc plenilunia brumalia humidiora ſunt æſtivis. In Zonis itaq; Septentrionalibus circa hunc & ſequentes aliquot annos Saturni & Jovis, quin & Martis in fine anni, virtutes jam explicatæ imbecilles erunt: quia verſabuntur in ſignis humilibus. At in zonis australibus tantò erunt fortiores.

XXXIII.

In motu cum videamus, tardiſſimum quemq; plurimum poſſe: hinc cauſas deducemus, cur ſtationarij tam ſint operoſi & in Apogæis verſantes. Vbi Mercurij ſtatio
omni-

omnium maximè est efficax: is enim, ut velocissimus aliàs, plurimum de motu amittit. Saturni verò statio minimum efficit, quia parum habet, quod in statione perdat. Mercurij quidem statio ut plurimum ventos, est ubi & nives vel pluvias, in genere copiosos vapores ciet. Hos igitur expectabimus circa 17. Ianu: 20. Apri: 12. Maij. 15. Aug: 6. Septem: 9. & 31. Decem: Sed incertus etiamnum Mercurij motus, non patitur certissimum diem præfinire.

XXXV.

Quas hæcenus explicui causas futurorum eventuum, illa etsi multum quidem divinitatis habent, omnes tamen materiæ naturam propius imitantur, quàm quæ jam sequentur. Nam ipsarum agendi modus in effluxu quodam lucis consistit, usq; ad hæc sublunaria corpora continuatæ: qui effluxus quamvis sine materia & tempore est; non tamen est sine quantitatum dimensionibus. Fit enim per lineam rectam, attenuatur cum distantia à sidere, crescit vel decrescit, cum ipsa lucentis planetæ facie, impeditur objectu corporis opaci, & vicissim, posita sideris aspectabili præsentia, continuè ponitur. Nec id tantum in uno & eodem sidere, sed etiam in comparatione diversorum habet locum: ut quia Sol & Luna sunt aspectu maximi, in illis quoq; evidentissimæ sunt hæc virtutes: in cæteris, quarum diameter cum Solis & Lunæ diametris in parva comparatione est, admodum exiles, adeoq; vix, ac ne vix quidem sensibiles. Itaq; etiam ab Astrologorum turba, variationes harum effectuum secundum dictos modos ferè negliguntur.

XXXVI.

Sequitur ergo alia causa; quæ omnes Planetas equaliter attinet; longè quàm prior illa, nobilior; quæq; multo plus admirationis habet. Nam hæc nihil materialium sapit, sed formæ rationem habet, nec formæ simplicis, sed animalis facultatis, sed intellectiois, sed Geometriæ cognitionis. Non enim lineis rectis ex sideribus singulis virtutem elicit; sed binorum siderum coeuntes in terra radios aestimat, geometricè coierint, an ἀλόγως; nec cum ipsa silentis Lunæ facie, quando nulli ad terram descendunt radij, extinguitur, sed radium tunc descendentem imaginatur; non impeditur, cum terra nos inter & stellas interponitur; sed infra latentes, supra etiam operosas efficit: deniq; ferè momentanea est, & commutato angulo Geometrico in ἀλόγον & ἀναρμόσον, statim, aut paulò post quiescit; quantumvis crescentibus stellarum luminibus. Quæ cum ab experientia sint confirmata validissimè: suppeditarunt mihi dogmata sequentia.

XXXVII.

Cum Creator Deus mundi hujus corporei ornatum ex forma corporea, quæ quantitas est, desumpserit: consentaneum est, ipsos quidem locos, ipsa spacia molesq; corporum eam ad se mutuo proportionem esse sortita, quæ sit orta ex solidarum figurarum ordinatis generibus: quod in Mysterio meo Cosmographico probavi: motiones verò corporum, quæ

rum, quæ vita mundi est, tunc vel suaviter consonare, vel cooperari fortiter, quando ex planis ordinatis desumptam habent proportionem. Nam ut planum solidi, sic motus corporis est imago. Quemadmodum verò solida ordinata in Geometriâ plura quam quinque impossibile est esse: ita rationes quoque Harmonicas ex planorum ordinatorum comparatione veritas plures octo non esse, alio tempore in Harmonicis, Deo volente, demonstrabo.

XXXVIII.

Motuum ergò formatrices rationes octo cum sint, Cæli verò in terras actio (vel quasi) motus sit aliquis, & contingat intermediente radio stellæ, qui in terris coeunt, faciuntque angulos: rationes ergo Harmonicæ octo in dimensione horum angulorum versabuntur. Ac veteres quidem non plures quinque receperunt (Aspectus vulgò dictos.) Conjunctionem, Oppositionem, Quadratum, Trinum, Sextilem. At me ratio primum tres addere docuit, quintilem, biquintilem, sesquiquadratum: quos postmodum experientia multiplex confirmavit.

XXXIX.

Causam cur operatio Planetarum binorum tam validè intendatur sub ipsos aspectuum articulos, aliam statuere non possum, quàm animale[m] facultatem, quæ ex una parte sit Geometricæ rationis (quæ aspectum conformat) capax, & altera parte corporis ejus potens, in quo animadvertitur operatio. Nam non fit hoc, quia uniuntur radij in uno angulo. Angulum enim & pridie & postridie aspectus, & perpetuo faciunt aliquem bini radij; operatio verò tunc demum existit, cum angulus habet rationem Harmonicam seu $\sigma\chi\eta\mu\alpha$ (Ptolemæus enim $\sigma\chi\eta\mu\alpha\ \tau\iota\sigma\upsilon\delta\epsilon\varsigma$ dicit.) Rationum verò & Schematum per se nulla est efficientia. Fitque hic planè idem quod in locomotione animalium fieri solet. Si quis diceret, objecta visus per oculum ingredientia movere animal posse, nec opus esse ad hoc animali facultate in ipso corpore moto, monstròse Philosopharetur.

XXXX.

Hæc autem facultas, quæ vim addit aspectibus, non est in ipsis stellis. Nam aspectus hi, de quibus dicimus, in terrâ contingunt, suntque mera $\sigma\chi\epsilon\iota\varsigma$, nõ ex motu stellarum formaliter profluens, sed ex accidentario situ binarum stellarum cum terra. Quemadmodum ergò anima movens corpus non est in objecto, sed ibi ubi objecti species representatur: ita hanc vim, quæ efficaces efficit Aspectus, cum in omnibus sublunaribus corporibus, tum in ipso magno terræ globo inesse necesse est. Scilicet omnis animalis facultas est imago Dei $\gamma\epsilon\omega\mu\epsilon\tau\epsilon\gamma\epsilon\upsilon\tau\omicron\varsigma$ in creatione, excitaturque ad opus suum, hac cælesti Aspectuum Geometriâ, seu Harmoniâ.

XLI.

Inconsideratis nova Philosophia forma videbitur, quæ non est: nisi quatenus antiqua do-

tiqua dogmata paulò generaliora facio. Nam primò quòd terram attinet, esse totius eius, quatenus tota, formam nobiliorem, quàm ea est, quæ in qualibet glebâ agnoscitur, nemo negabit. Eam verò formam ex animalium facultatum genere esse, opera ipsius arguunt, quæ sunt, Generatio metallorum, conservatio caloris terrestris, exsudatio vaporum ad fluviorum, pluviarum, cæterorumq; meteororum progenerationem. Quæ arguunt, formam eius esse non saltem conservatricem, qualis in lapidibus, sed omninò vegetatricem.

XLII.

Neq; tamen ideo necesse est crescere terram aut loco moveri. Nam neq; humana est eius anima, neq; animalis propriè, neq; qualis stirpium, sed peculiaris speciei, quæ definitionem ab opere suo sortitur, sicut aliæ quoq; species animalium facultatum. Et quæ ratio veteres coegit tertiam animæ speciem in plantis collocare, eadem nos cogit, quartam hanc collocare in terrâ.

XLIII.

Sed nec illud absurdum, animales facultates, quæ disersu non utuntur, intelligentes esse Geometriæ, eaq; ceu quodam objecto moveri. Sunt exempla confessa in promptu. Non ratiocinatur arboris facultas plastica; & tamen Creatoris iussâ ut plurimum exsequitur, in ordinatione foliorum ad commoditatem fructus, adq; certum finem. Quin etiam pulchritudinem eam, quæ ex numeris est, omnia semina retinent. Quinario plurima plantarum genera utuntur; non necessitate materiæ ex arbore in pomum derivatâ, in qua derivatione hæc quinary custodia impossibilis est; sed communicatione facultatis plasticæ, quæ habet quinary congenitam pulchritudinem. Sed ignobilior hæc adhuc ratio est, minusq; mirabilis, quia facultas intra seipsam manet: & quinary, quem habet, propagat. Dabo exemplum accommodatius. Non ratiocinatur rusticus, quam proportionem Geometricam obtineat vox ad vocem. Et tamen illa fidium Harmonia extranea per aures rustici in mentem illabitur, hominemq; exhilarat; non sanè mistionis vocum moderatione, non leni aurium demulsione (sæpe enim violenti soni aures ledunt, & nihilominus consonantiâ delectant sua) non ullâ alia de causa, quæ huc usq; inveniri potuerit: sed hanc unam ob rem, quia ut in Harmonicis probabo, formam consonantijs conciliat Geometrica aliqua ratio; toti mundo reliquo familiaris, maxime animis, quos quidam veterum harmonias dixere. His ergo exemplis ceu gradibus quibusdam effecti audeamus etiam ad hoc culmen ascendere; ut credamus, inesse in terrâ vim animale[m] vegetatricem, in vi animali sensum quendam Geometriæ, idq; formaliter, & ob id ipsum, quia vis illa ex genere animalium facultatum est: quæ quamvis operi suo semper incumbit, magis tamen extimulatur, quando hoc aspectuum veluti pabulo aliquo reficitur. Quemadmodum igitur auris per concentum instigatur, ut diligenter auscultet; atq; ita tanto magis audiat (voluptatem querens, quæ sensationis perfectio est,) sic terra per vegetantium radiorum (diximus enim, calfacere illos & humectare) Geometricum concursum extimulatur, ut diligenter, seu tanto magis vegetationis operi insistat, magnamq; vaporum copiam exsudet.

XLIV.

Et si verò has operationes aspectuum nonnihil variant ipsorum Planetarum diversæ naturæ supra explicatæ; ut aliter movetur terra à Geometrica mixtione Saturni & Martis contrariorum, aliter à Iovis & Veneris similium: eo ferè modo, quo videmus in visceribus hominis omnia quidem purgantia commotiones humorum efficere, sed specialiter Rhabarbarum bilis: (Nam quæ facultas Geometriæ capax est, non sit illa coloris aliarumq; in radijs qualitatum?) potissima tamen varietas est ab ipsa corporum, imprimis terræ, dispositione: quàm alijs partibus, alijsq; temporibus habet aliam. Quando enim, exempli causa, verno tempore humores in septentrionali terræ medietate, propter Solis accessum, de quo supra, abundant; tunc vel levissimus aspectus, quorumcunq; Planetarum, facultatem illam terræ concitat, ut sese commoveat, & copiam aliquam vaporum ad imbres prognerandos exsudet. Alio tempore vel loco, aspectus longè fortissimus terram quidem stimulat, sed propter materiæ defectum parum elicit.

XLV.

Quo loco concipienda est alia insuper, necdum cognita causa: cujus ignoratio prædictiones Astrologorum vehementer turbat. Nam ut in homine sunt quædam humorum periodi, quæ efficiunt ut homo præter causam evidentem crebrò in aliquem affectum vertatur: interdum vel sine musicâ sit hilaris, rursus nulla suavitate à tristibus cogitationibus averti possit; ad eundem planè modum deprehendo, præter aspectus esse alias & fortiores, magisq; durabiles causas, quæ efficiunt, ut integer aliquis annus, quanto tempore nullus aspectus durat, humore, ideoq; & frigore nimio detineatur: in quo videas, vel levissimos aspectus, quoties incidunt, plurimum pluviarum vel ventorum cedere, qualis fuit annus iste 1601. alio verò anno tanta siccitas est, ut sub dies aspectuum nihil, nisi nubeculæ, aut loco vaporum fumus excernatur, qualis fuit annus 1599.

XLVI.

An hæc tam evidens varietas ex Eclipsibus Solis & Lunæ (quæ sunt itidem inter aspectus, scilicet inter conjunctiones & oppositiones referendæ) proveniat, considerandum relinquo. Statuendum igitur esset, eam, de qua tam multa dixi, facultatem animalem terræ, subita luminis amissione vehementer consternari, & quendam quasi affectum concipere, inq; multum tempus prorogare, quod & Theophrastus, non ubiq; fabulosus sensisse videtur. Nisi enim aut hanc causam alleges: aut omnibus causis physicis rejectis hoc naturæ opus ordinarium, extra ordinariæ Dei providentiæ transcribas: explicare non poteris, qua ratione eclipses tam sint ominosæ.

XLVII.

At magis consentaneum est, idem hic terræ, quod animantibus, mortalitate demptâ evenire, ut ex interna quadam dispositione suos humorum circuitus, & quasi morbos habeat: quæ si sunt, leges & tempora circuituum ex plurimorum annorum collatis obser-

is observationibus, quod hactenus nondum est factum, investiganda sunt. Cassius hic Cyclo decemnovennali Lunæ aliquid tribuit; cui quidem fides omnis derogari non potest. Nam & maris æstus maximi post 19. annos ad eosdem anni dies reverti à maritimis feruntur: & luna humoribus destinata, huic negotio, quod in humorum excessu vel defectu consistit, idonea videri potest.

XLVIII.

Sed & tertia causa magna verisimilitudine se insinuat: multas sublunaris naturæ commotiones, quas citra aspectus interdum accidere dixi; fieri ab harmonicis Planetarum motibus. Etenim si proportionatus radiorum angulus hoc efficit: quid ni & proportionati binarum stellarum motus, quoties ad unum concentum tenduntur: sic ut æquale spacium citius alius permeet, alius tardius in proportione Harmonica. Sunt etenim hæ rationes variabiles, nec sæpè incidunt; idè enim Planeta nunc celerior est, nunc tardior. Sed hæc tamen ab experientia nondum confirmata sunt, nec dum methodus constituta, qua huiusmodi harmoniæ investigentur.

XLIX.

Vanissimam Astrologi causam huius generalis dispositionis annorum ex ingressibus Solis in Arietem, quatuor temporum ex figuris cardinalibus, mensium ex figuris lunationum petunt: quasi tempus subjectum aliquod permanens sit ut homo, cujus generationem petunt: quasi tempus subjectum aliquod permanens sit ut homo, cujus generationem petunt: quasi tempus subjectum aliquod permanens sit ut homo, cujus generationem petunt: quasi tempus subjectum aliquod permanens sit ut homo, cujus generationem petunt. Mutatur quidem terra ab aspectibus figuræ vernalis, si quos illa habet, sed illo tantum die: antea et sequentibus ab alijs atq; alijs, qui quovis die incidunt. Sed nihil indignius est in hac penè unicâ quorundam Astrologorum cura, quàm quod duodecim domicilia puerili quadam credulitate præter omnem rationem solidam & Philosophicam inter septem Planetas distribuunt, dominationes, imperiorumq; momentaneas vicissitudines, quasi in aliquo cætu hominum confingunt: unde omnis Magica & Astrologica superstitio orta est. Demus alicubi verisimilitudinem ab hac distributione stare, ut in Saturno, cui hyemalia signa dantur: id tamen est ob causas alias, & statim in alijs, ut in Iove vanitas proditur. Sed hanc nugacem Astrologiæ partem olim Stöflerus Astrologus (ut nullum ab hoste Mirandulano testimonium petatur) Physicis rationibus obliquè refutavit: experientia verò quotidie refutat: cum intra tot sæcula vix ullum æquinotij certum tempus ipsis cognitum fuerit; ut Tycho Brahe demonstravit. Allegent aliquot superiorum annorum figuras cardinales, comparent cum effectibus: ego ipsis demonstrabo, falsos fuisse in tempore, veras autem figuras contrarium anni sequentis qualitatibus ostendisse, hac quidem methodo vana examinatas. Anno futuro Sol Arietem ingreditur 20. Martij sub occasum Solis, oriente Iove in Libra: Astrologi putabunt orituros Geminos, ex Prutenicis. Non tamen hinc ulla generalis Significatio deduci potest. Nam Iupiter octavo quidem Aprilis vires suas exseret, oppositus Soli. At 10. II. Maij Saturnus illi succedet, quia is eo die Soli opponitur.

L.

Hic autem illas vetustissimorum authorum Hesiodi, Arati, Vergilij, Plinij et modernas agricolarum animadversiones non rejicio, qui ex siderum exortibus annuis & ex Lunæ faciebus, tunc quando hæc cernuntur, (non verò multo tempore antè) de futura aeris temperie ratiocinantur. Considerant enim illa non propter magicam cæli figuram, nec ut causam futuræ constitutionis, (nam alijs annis aliud omen capiunt) sed ut signum jam præsentis & aliquantisper duraturæ dispositionis terrestris generalis, cuius periodum & leges alijs ignorari contendo.

L I.

Animadversum tamen est, inesse brevem circuitum huic qualitatuum universalium successioni. Nam & Rustici, (qui hanc omnium rectissimè callent) ubi æstatem viderint fervidam, admodum rigidam expectant hyemem. Et si pars aliqua hyemis tepore non naturali detinetur, tantò majus ultimâ parte frigus expectant. Ita hoc tempore, cum hyems acris admodum maturè ingruerit, maturum vicissim ver erit, consentientibus aspectibus plerisq; qui eo anni tempore incidunt.

L II.

Recensui potissimas prædictionum Astrologicarum causas; quod reliquum est, in ipsis ut plurimum prædictionibus consumam. Primum Mense Decembri, Ianuario, et Febuario, Sextilis Saturni & Martis erit, præter morem diuturnus. Accidit enim ut Mars simul fiat stationarius, & Saturnus per se tardus est. Commotio vehemens & certissimus excessus in statu aeris. In quo autem excessurus sit; non ita expeditum est. Nam ad hanc rem requiritur generalis illius dispositionis terrenæ speculatio, qualis futura sit, quod quidem nullis adhuc conjecturis assequi nos posse puto: quæ dispositio fortior est, quam ipsorum Planetarum operationi variatio per vires peculiare. Si solus iste fuisset aspectus, summum ab exhalationibus ningidis frigus prædixissem. At jam propter concursum plurimorum aspectuum, tantam puto fore commotionem (accedente præsertim statione martis) ut aer tepidis planè vaporibus, è terræ visceribus excretis, calefiat, nives propemodum resolvantur, itinera plurimum impediantur. Ianuarij 4. ☿ ☽ nives, aut ventos prout feret generalis dispositio. Circa 10. II. sex fortissimi aspectus. Merus tepor, & pluvie cum nivibus intermixtis. Fine ex antiquis aspectibus nulli, ex novis verò d. 21. quintilis Iovis & Veneris flatuosus & calidus, quantum hyems fert. D: 24. quintilis Saturni & Solis, frigidus, ningidus seu pluvius. D: 28. sesquiquadratus Martis & Solis, acer, subtilium & rigidorum ventorum, & pro re nata ningidus. Observent igitur hos dies, quibus est animus novos aspectus probare.

L III.

Februarius scetet antiquis & novis aspectibus. In principio ☿ ♃ turbas in aeris cōstitutione afferet. Nam ferè Saturni & Martis contrarietatem sortui sunt, ut supra.
vidi-

vidisti. Loquor tamen hic ex experientia, quæ valde turbulentam testatur horum configurationem; fortè id & ob hoc est, quia cum sint æqualis propè cursus, tardè separantur, & ponderosos aliquatenus representant. Equidem & tonitrua esse possunt. Ab 11. Feb: ad 23. nulla planè quies. Itaq; aut plurimum ninget, si die 11. apud ☉ frigus redierit, aut plurimum pluet, si tepor illic, quod magis credo perduret.

LIV.

Habuit Februarius 21. aspectus sex Planetarum (Lunæ ut nimium velocis inter aspectus ratio penè nulla est.) Martius viginti nanciscitur. Itaq; multo adhuc turbulentior erit; cum aliàs quoq; hæc ejus natura sit. Prima mensis parte jam tonitrua propter ☉♂, cui etsi latitudo Martis multum detrahit, crebritas tamen aspectuum vicissim vires addit. Tepor itaq; præternaturalis hæctenus, A 13. Martij auguror commutationem in frigus hyemale: exin continuas ventos frigidos, nivescq; pluvijs intermixtas.

LV.

Aprilem spero naturalem inirio calido, ob biquintilem Martis & Solis, pluviuum admodum biduo ante & post plenilunium, configurantur enim omnes Planetæ. Nec deerunt à 13. in 16. pluvia. Inde calor & circa 24. Excessus, qui in tonitrua erumpet, ob trigonum Solis & Martis. Fine iterum imbres.

Maij principio redit horrida & tonitruosa ☉♄, nisi diversa latitudo vim illius eneruet, quæ admodum certa non est, ut nec dies, propter vitiosum etiamañ calculum. Die 10. 11. 12. frigida pluvia, & vel nix in montanis, insalubris aër. At sereno cælo etiamnum pruina metui potest. Nam præter antiquos aspectus, ex novis accedit quintilis Saturni & Martis. Sequitur amenitas pulcherrima cum humectatione. Fine tonitrua & imbres.

LVI.

Cum causa universalis annorum dispositionis ignoretur, ita de æstate mihi scribendum est, ac si annus ipse, seu terra hoc anno sit futura suo statu. Itaq; si conjecturæ Astrologicæ circa individuum, in tanta causarum ignoratione, fallantur, venia dignas puto. Non enim supervacua dici possunt, quæ in materia maximæ citra controversiam utilitatis versantur; si quando, quæ adhuc latent, in lucem penitus producerentur. Itaq; Iunij principium fervidum & serenum judico; post plenilunium periculosas commotiones, inundationes, & fulmina crebra. Si generalis dispositio terræ ad siccitatem inclinaret, nihil esset periculi. Contra, si ad humiditatem, non erunt fulmina, sed continua & frigida pluvia. Ultima medietas continuis quasi stationibus in suos aspectus est distributa. Commotiones erunt. Verisimile putarem ob multas humiditates frigidiusculum futurum mensem, nisi hic jam totus annus 1601. talis fuisset. Sin annus universaliter ad siccitatem inclinetur, ea hoc mense tantò major erit.

LVII. Iu-

LVII.

Julius eodem in censu est, eadem ambiguitate. Nam 18 Aspectus habet. Cum enim quotannis 150. circiter sint aspectus, in hoc anno potiori parte in semestre æstivum accumulatur. Dies 1. 2. 5. 6. Mediocres, ventosi cum imbribus. Dies 8. pluvius & frigidus: flatusosi. 9. 11. At 12. 13. 14. infestantur & ♄, quæ hoc anno quartum iteratur. Tempestates magnæ. Dies 18. 19. 21. mixti, futura tonitrua & imbres. Ex eo serenitas & calor magnus, congregiuntur enim Augusti principio Iupiter & Mars.

LVIII.

Tandem aliqua Augusto quies, & calor. Die 5. pluviae & die 9. Circa 15. frigida pluviae cum tonitribus. Post hos æstus, & 19 valida commotio.

LIX.

September initio suo statu est: die 11. pluviae, nebula: die 15. & 17. humecti. At die 20. & ♄ infesta est admodum. Tempus si præcessit, jam horrida tempestates erunt. At si humidus generaliter annus esset, pluviae hos dies conferta obtentura essent cum frigore. In genere nebulae plurimæ, Dies etiam 27. nebulas ciet. Ceteri manent suo statu.

LX.

Quintus Octobris frigidis pluvias habet. De cetero mensis, hic eo statu erit, quem admittit September antecedens. Nam ut sæpe dictum, multum interest, qualem Terræ constitutionem mensis quilibet inveniat. Dies 3. 9. 27 habent nimbos. Dies 28. 29. ventis perstrepunt & pluvia; sed calorẽ puto superaturum; etsi quidem ventorum quorundam natura, ex regionibus suis, frigidissima.

LXI.

Etiam November est in sua mediocritate, Grandinosus, & acribus ventis infestus quintus. Quindecimus inconstans et tepidus ob sextilem Iovis & Veneris hoc anni tempore. Dies 18. pluvias habet: sin serenum fuerit, primum gelu. At mihi nondum credibilis hyems. Nam sine mensis Iupiter Marti & Veneri configuratur, dies etiamnum tepidos exhibet, & nimbos, cum ventis; qui per accidens frigus alicubi facient.

LXII.

Esto principium hyemis 3. Decemb. ningida & nebulosa dies, at non admodum frigida. Ex eo serenitas, quiescentibus aspectibus; & per hanc quietẽ frigus justum. Quindecimo nix. At non constans decimonono frigus, sed venti manifesti & nimbi. Natalia sextilem habent Saturni & Martis, qui frigus confirmabit; inde Sextilis Veneris & Mercurij nivem superinjiciet.

LXIII.

LXIII.

Configurationes Luna cum Planetis, ob causam supradictam præterij. At non ta-
men omittendus est ob causas eidem explicatas, eclipticus ejus cum Sole congressus
ante futuri anni principium: ut & gemina plenilunia ecliptica in locis cæli oppositis,
alterum in 17°. 48. ♋, cujus initium per observationem hic Pragæ inventum 9. De-
cemb. hora 5. M. 7. finis hora 8°. M. 33. quàm proximè ad calculum Tycho-
nis accedens: alterum 4. Junij anni 1602. in 13. 32. ♋, cujus initium hora 4. 52. post me-
ridiem sub terra. Orietur tota in tenebris; finis hora 9. M. 6. Eclipsis verò Sola-
ris initium observavi H. 1°. 17. Medium H. 2°. M. 42. in 2°. 53. ♋. Digitorum
10. a septentrione: Occidit Sol ante finem. Hæc Eclipsis notabilis admodum est: qua-
re si quid Eclipses possunt, valde insignes habebit Effectus, in septentrione præcipuè;
ubi & maxima apparuit. An autem, & quomodo dispositura sit insequentem annum,
incompertum puto. Nam Ptolemæi præcepta lubrica sunt; nec naturæ admodum
conformia. Anno 1598. Eclipsis admodum magna fuit in piscibus. Cum Sol men-
se Septembri veniret ad antiscium signum Virginis, pluvie fuere copiose. Anno 1600.
Eclipsis in Cancro fuit. Cum Sol rediret in Geminos & Cancrum, tempus & hoc, &
tota æstas subsecuta est humida. Considerent harum rerum professores, rectenè pro-
cedat inductio, si hujus Eclipsæ significata in Decembrem anni 1602. eamq; hye-
mem rejiciam; exq; ea magni frigoris signa desumam. Quod si Eclipses vim sortiuntur
ex figurâ cæli (concessa enim imaginatione Eclipsæos, concedi videtur, & imagina-
tio figuræ) equidem omnes tres eclipses in Jovis & Martis radios incidunt: quare Jo-
vialia incommoda significarent, puta teporem, & humores corruptos, indeq; nascentia
incommoda.

LXIV.

Alia Luna Eclipsis videbitur occidentalibus die 28. Novembris, quæ juxta calcu-
lum Tycho-
nis hic Pragæ incipiet in ipso penè Solis exortu, Lunaq; occasu. Quæ cum
cadat infra nostrum Horizontem, ut & illa Eclipsis Solis, quàm die 19. Junij videbit
occidens; quid attinuit tragicos de ijs clamores excitare? Ridiculi profecto sunt, qui
portenti loco allegant tot Eclipses uno anno; quasi non quotannis quinæ vel quaternæ
contingant, si totum terrarum ambitum spectemus. Sed homines illi in eo falluntur,
quod nuper Origanus Ephemerides edidit; quibus plerasq; toto Orbe contingentes com-
putavit: quod ante ipsum non consueverant alij. Absq; hoc fuisset, nunquam fortè
tragicis illis vociferatoribus de his Eclipsibus infra nostrum horizontem subluisset:
qui quod in Origani methodo novum est, in cælo frustra novum attoniti mirantur.

LXI.

De annonâ dicere lubricum admodum est. Nam quod naturalia attinet (de Dei
providentiâ s. iunt omnes) annonâ partim à causis fortuitis pendet: partim ab illa su-
pradictâ generali dispositione: annorum, quorum illud sua naturâ præstiri nequit, hoc
adhuc queritur. Astrologorum verò partes frumenti, vini, olei, tritici, &c. item Jo-
vis in figura cardinali dispositiones vanissima somnia sunt. Queris cur vinum hoc an-
no non provenerit? Quia frigidus & humidus annus fuit. Qui hoc prævidit, ex hoc
D
solo et

solo & illud habuit. Cur annona reliqua dives alibi fuit, alibi tenuis? Quia ex inter-
na aliqua, uti supra disputavi, & adhuc occulta terræ dispositione partes aliqua terra-
rum humidae fuere, & Æstas, quantum satis fuit, serena; alibi verò siccitas fuit, ini-
mica frugibus; quam & terræmotus secutus est. Interdum bene quidem habet an-
nus, sed subito & unâ die pruina vel grando montosis, aut inundatio partibus nocet hu-
milibus; eaq; unum aliquem tractum, quo ventus fert, occupat. Quemadmodum &
in ventorum naturâ magna momenta sunt, quorum plaga his nostris regionibus inconstan-
tissimæ sunt, ut plurimum. Stultissimum igitur, horum eventuum causas alias
querere in figuris Cardinalibus, cum manifestas causas cernamus ob oculos. Ac ne
novus homo artem convellere videar, ad Cardani & Tychonis auctoritatem prævoco.

LXVI.

Causam unam ego considerabo, tempestates; cum de cæteris nondum conslet. Ver-
maturum in meridionalibus locis gemmas arborum protrudet ante tempus, quibus
adhuc teneris superveniens intemperatus Martius, damnum inferet. In nostro Climate eo
tempore ob frigus solitum & Boream nondum quicquam extare solet. Ver commodum frugibus,
sed 10. 11. 12. Maij in periculo est, ut supra dictum. Junius florenti viti minatur, Nam & hic, &
qui sequitur Iulius aut nimio humore, aut gradine passim damna dabunt. Augustus, Septem-
ber, October vino videntur favere, quantum restat in palmite, etiamq; frumento. Sed
tamen & 20. Septembris in vicinia sua periculum habet.

LXVII.

Quod morbos attinet, illud universaliter verum sciunt medici, turbato aere, cor-
pora etiam nostra turbari. Itaq; cum hyems inæqualis significetur, multi etiam mor-
bi erunt, præcipue in principio Martij & Maij. Cum autem & æstas appareat turbi-
da, Autumnus sequens ob congressum Saturni & Martis admodum erit putridus, mul-
ti morbi autumnales, alicubi pestis, quo ventus noxius feret; præsertim si quis Eclipses,
eo quo diximus, modo consideret. In genere quoscunq; dies notavi aspectibus crebris
infestos: ij & morbos cient in subjectis idoneis, & jam agrotantibus difficiliore sunt.
Cum autem homo aliquis jam decumbit; aut cum humores vitiosi jam fluctuant in cor-
pore: tunc sanè non amplius, ut hætenus ego feci, negligi debent configurationes lu-
næ cum planetis, præcipue cum Sole: Nam particularius disponunt, & movent humo-
res (quod testatur magnum illud humorum Chaos Oceanus) nec negarim, in medicinâ
faciendâ utiliter considerari. Parcat agro medicus vehementer debilitato, si potest,
Luna in aspectu forti versante. Nam quilibet aspectus per se naturæ purgatio est. At
si validis purgationibus opus est, eligat vicissim fortes configurationes. Et sanè to-
tum Crisum negocium à Lunæ reditu & configuratione cum Planetis dependet, fru-
straq; alibi queritur.

LXVIII.

In rebus politicis & bellicis Astrologus sanè votum aliquod habet, positus ijs, quæ
supra fundamenti loco dixi, de animorum consensu, cum configurationibus cælestibus.
Vigentibus enim validis aspectibus, omne animorum genus, quodlibet in suo opere na-
turaliter vegetum est & alacre, maxime si aspectus ratione Genescos familiaris sit in-
dividuo

dividuo illi, quod consideratur. Non est ista sympathia propter temperamentum corporis, ut cælum in aërem agat, hic in temperamentum corporis, & hoc in animum; sed contra compatitur animus cælo per se, quia cognationem habet cum luce & Harmonia, post etiam corpus suum transformat. Ac cum homo sit animal sociabile, maxime igitur sociantur animi ad publicum opus, sociatis in cælo geometricè planetarum radijs. Hoc autem negocium tanto rectius tractari potest, si eorum geneses in promptu sint, qui (ut Tychonico verbo utar) fata publica gubernant.

L X I X.

At profectò stultissimum est, hinc specialia petere, & talia, qualia curiosi in Calendarijs querunt. Quod enim in meteorologia dixi, hic quoq; tenendum; nihil ab Astrologia peti posse, quam excessum aliquem impetus animorum: qui qua in re futurus sit, penes liberrimum in politicis hominis arbitrium, Dei imaginem, non naturæ sobolem, penesq; causas alias est. Pax igitur an bellum in qualibet regione futurum sit; judicent rerum politicarum periti, quibus non minus aliqua prædicendi facultas est, quam Astrologo. Nam & politia suum habet morem, ut ita dicam, non minus quam cæli influxus. At si qua in regione bellum erit; sequentibus potissimum diebus animi militum ducumq; ad stratagemata, pugnas, rixas, aliosq; motus prompti erunt, 12. Ianu: 5. 14. 24. Febr. 5. 14. Mart: 5. 25. April. 4. 12. 31. Maj 9. 21. Junij 8. 13. 19. Julij 1. 9. 15. 25. 30. Augu: 20. 27. Septem: 3. Octob: 5. 18. 30. Novem: 25. Decemb. Nam id experientia confirmat.

L X X.

Motus autem universales seu admodum notabiles, aut planè novi, ex cælo quidem non videntur significari; cum Saturnus & Iupiter hoc anno non configurentur, Quamvis cælum una tantum & generalissima causa signumq; sit magnorum motuum. Nam in rebus sublunaribus accedunt alia magis particularia & genuina; quæ prævidere non est Astrologi. Consideretur igitur ille terræ motus, qui superiori Septembri Anni 1601. totum Rheni tractum & vicinas Regiones insolitè quassavit. Nam & Insubriam eum avant sensisse. Hæc moneo non ex Astrologia, cum terræ motus astrum non sit, sed ex Contemplatione mundi, & omnium temporum, ex qua videre est, motus armorum animorumq; solere sequi.

L X X I.

Adjungi ex Astrologia quatuor potissimum possunt, quæ præcipuam habent Emphasin, Eclipsis Solis in 3 ♄, sextilis Saturni & Martis stationarij, qui per totum ferè Ianuarium & Februarium durat, & Junio Mense revertitur: Conjunctio Iovis & Martis fine Julij, Conjunctio Saturni & Martis mense Septembri. Primum, experientia testatur in genere solere esse attonitos, pavidos, aut erectos in expectationem rerum novarum animos, sub has binas coniunctiones: Quæ res in hominum magna multitudine uno loco congregata, vel ad patrandum aliquid, vel ad clades, ut experientia bellica testatur, magnum habet momentum. Incidit clades Agriensis anno 96. in oppositum Iovis & Martis; nuptiæ Lutetiana in conjunctionem Saturni & Martis itidem in Scorpione anno 1572. Quæ in consideratione populi Magistros & Rectores exerceri

exerceri equidem non inutile existimem. Nam ad regendam multitudinem omnino arte opus est, & cognitione eorum quæ communiter animos percellunt. Itaq; sicubi pacem & quietem esse præstat, & seditio metui potest, conventus Augusto & Septembri ne fiant, aut dissipentur, imò causæ animos exasperantes maturè tollantur; aut obiecta re novæ cogitationes hominum alterentur. Sin audax aliquod facinus suscipiendum, quod illato terrore conficiendum sit, Augustus occupetur; sin animus etiam ad laborem durandus, September esto. At si hostis his mensibus aliquid audeat, animorum consternationi convenientibus remedijs obviam eatur. Esse enim hæc etiam in potestate nostra, quomodo cadant, nec absolutè necessaria; luculentissimo exemplo vel præteritus annus est testatus.

LXXII.

Deinde magnum exercitui præsidium est in fiducia & existimatione imperatoris; omnis enim victoria in animi impetu consistit. At si ob geneseos afflictationem dux in contemptu versatur: periculum per imaginationem in exercitum & fortunam belli redundat. Cum itaq; illa & ♄ Polono in ortum inc. dat, Et Solis Eclipsis in Moscovia & Polonia maxima fuerit; & bellum jam sit ibi; puto cladem illi significari: qui si hæc geneseos stimulationem in fortitudinem vertat, cladem ipse inferet. sin pax interea firma coalescat, planè nullum est periculum, ex solo celo.

LXXIII.

Tertio & nostram patriam signat illa jam dicta Conjunctio, quæ cum sit sfaciostissima, jam non cælum, sed causæ sublunares certas ejus partes signant. Nam etsi sol universa contuetur & calcificat, non ubiq; tamen olera producit, nec nisi ubi seminata sunt. Attamen ob terræ motum, & Geneses, & Eclipsin Solis, quæ Gallo & Hispanæ locum Solis attingit, peculiariter aliqd de Suevia, Helvetia, Insubria et vicina Gallia expectabim;

LXXIV.

Sextilem illum, ut & ♃♂ ideo addidi, quia geneseos quasdam πολιτείας attingent. Erunt itiq; op. rose hoc anno: felicit. nec an infans. (post Deum) pueri ipsarum alicui in est. Per vidua sament planca Mars, naturam, si non admodum foreis est, afflictare possit, cum datus virgine obambulet; & mens: Martio soli obiectus natalem inf. sit.

LXXV.

Scio sol. re Astrologos ex Coniun. Jovis & Martis, quæ in 17. Libræ inciât, mortem egregio alicui belli duci prædicere, præsertim si quis præcipuum aliquem locum geneseos ibi habeat. Id ne in calumniâ trahatur, quasi cælum conditum ciatur ad intimidandos homines, aliter est explicandam. Sensus enim reverà hic est; quod ut aspectus hic per se igneus, & clarorum planetarum est, ita experientia testatur, & illustribus familijs esse familiar. At cum omnis ferè corporis vel animi commotio, aut ad novum statum iracundia tunc fiat, cum gen. si cælum respondet (quod in partibus præcipue apparet) fit ut plerumq; aliqui illustres sub hos aspectus & similes se commoveant, cum in tanta multitudine aliqui sub talibus & nati sint. Illa vero commotio uti malè dispositis subjectis in perniciem cedit, ita firmiores, vel ætatis, vel val. tudinis ratione, ad res magnas covehit: quorum utrumq; in diversis etiam hoc anno, sed nullâ planè necessitate, fieri potest.

CONCLUSIO.

Hæc habui in præsentia, quæ de Astrologia fundamentis & de Anno 1602. futuro, physicis rationibus dicta & de f. n. di. posse præcavi. Quæ si Physicarum rerum prof. flores considerant digna præcavi sunt; siue sc; objectiones v. v. atis eruende causa mecum communicaverim, illis ego, Deo facultatem dante, in prognostico anni sequentis respondebo: quem ad agoniam a horior omnes ferè philosophantes. Nam de honore Dei Creatoris, & de utilitate humani generis agitur. Interim omnibus & singulis felicissimam ben. in. n. in annum per Christum m. diator. in ex animo precor.

FINIS.

ring
ubi
tem
ob-
rien-
ad
mo-
in
vel

oris
dix
in bel-
Mosco-
riari :
in paz

offi-
el uni-
ta sunt.
um so-
labimq

tas atti-
Fortuna
nihil : &

ni belli da-
rabatur
et a hoc iſi
me famijis
o tam fat
hoc appo-
i com-
era uac

bus diei
obje-
o anni
r. notis
num p. 7